

A szegediek az Európa-fesztiválon vették birtokba a Kárász utcát

Ünnepi díszbe öltözött a Belváros

Európa-fesztivált hagyományteremtő szándékkal rendeztek Szegeden, először egy éve. A város akkor kapta meg az Európa Tanács Becsületászlóját. Az idei Európa-fesztivál alkalmából a hétvégén rendezett ünnepi közgyűlésen Bor Zsolt akadémikusnak és Lékó Péter nemzetközi sakknagymesternek átadták a „Szeged Nemzetközi Kapcsolataiért” emlékérmeket. Az ünnepi közgyűlés után felavatták a felújított Kárász utcát és Kligl Sándor szobrai. Az ünnepségsorozatot tűzijáték zárta.

Szeged mai fejlődése és az 1879-es árvíz utáni újjáépítése közel azonos jelentőséggel bír a város életében – jelentette ki a szegedi Európa-fesztivál ünnepi közgyűlésén Bartha László polgármester. A Belváros rekonstrukciójáért egész Szeged összefogott, hiszen nem akadt számottevő erő, ami ellenezte volna a munkát – folytatta a polgármester. Bartha László megköszönte a szegediek türelmét, amire a munkálatokkal járó kellemetlenségek miatt volt szükség.

A polgármester után a közgyűlés díszvendége, Pokorni Zoltán mondott ünnepi beszédet. A Fidesz-MPP elnöke kitért a szegedi Európa-fesztivál jelentőségére, amely szerte bizonyítja, hogy az ország uniós törekvéseit Szeged az elsők között támogatja. Klebelsberg Kunó egykori kultuszminisztert idézve hangsúlyozta: egy nemzet felemelkedése azon múlik, hogy mennyire képzettek polgárai. A pártelnök az amerikai terrortámadásra utalva kijelentette: sem gyermekeinkkel, sem magunkkal szemben nem enged-

hetjük meg a kétségbeesés luxusát, biztonságot kell teremtenünk a világban, ám ezt egyedül nem tudjuk megvalósítani, széles körű összefogásra van szükség.

Pokorni Zoltán megnyitóját követően Bartha László polgármester adta át Bor Zsolt akadémikusnak, a Szegedi Tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanárának, és Lékó Péter nemzetközi sakknagymesternek a „Szeged Nemzetközi Kapcsolataiért” emlékérmeket. A kitüntetést másodszer ítélték oda, tavaly Szent-Györgyi Albert szellemi örökösei és Martonyi János, szegedi születésű külügyminiszter vehették át az elismerést.

Bor Zsolt felszólalásában emlékeztetett a fiatal tehetségek felkarolásának fontosságára. Lékó Péter felidézte azokat az időket, amikor kezdő sakkozóként a térképen kellett megmutatnia a nemzetközi versenyeken ellenfeleinek, hol is található Szeged. „Ma már nem kell térképpel utaznom, és ez nagyon jó érzés” – fogalmazott az ifjú, világhírű szegedi sakkozó.

Az ünnepi közgyűlés a magyar és az európai himnusz hangjaival kezdődött. (Fotó: Schmidt Andrea)

Akinek a birtokában van a tudás, nem lehet fennhéjázó, mert így nem őt magát, hanem a tudást fogják megbélyegezni – figyelmeztette

azokat a szegedi diákokat Pokorni Zoltán, akiket a város tanulmányi eredményeik, és az országos tanulmányi versenyeken elért helyezéseik

elismeréseképpen jutalmazott.

A „Szeged Ifjú Tehetsége” díjat Szeles Annamária, a Tarjáni Magyar-Német Kéttannyel-

vű Általános Iskola, Tihanyi Zsuzsanna, a Király-König Péter Zeneiskola, Farkas Ágnes, az SZTE Ságvári Endre Gyakorló Gimnázium, Jankó Zsuzsanna,

a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium diákjai, illetve Kovács Andor és Varjú Péter, a Gábor Dénes Szakközépiskola és a Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium volt tanulóik kapták.

A kiemelkedő eredményeket elérő diákok tanárai a „Szeged Ifjú Tehetségeért” díjban részesültek. Az elismerést ugyancsak Pokorni Zoltán adta át Fülöpné Szekeres Ibolyának a Tarjáni Magyar-Német Kéttannyelvi Iskola, Paragi Jenőnek a Király-König Péter Zeneiskola, Csiszár Imrénének és Kovács Lászlónak a Ságvári Gimnázium, Dudás Zoltánnak és Schultz Jánosnak a Radnóti Gimnázium, Marótiné Nagy Veronikának és Czupár Péternek a Gábor Dénes Gimnázium tanárainak.

A díszközgyűlés résztvevői ezután – mazsorettek és a hagyományörző honvédek nyomában – a Dugonics téren felállított színpadhoz vonultak, ahol ágyúszó jelezte az ünnepség kezdetét. A felújított, megújított Kárász utcát és Kligl Sándor szegedi szobrászművész a korzózókat köszöntő alkotásait Pokorni Zoltán adta át. Fontos, hogy a szegediek a jövőben is gondozzák, óvják a történelmüket őrző Belvárost – fogalmazott a volt oktatási miniszter.

A hivatalos ceremónia után a szegediek valóban birtokba vehették a Belvárost. Az ünnepi programsorozatot tűzijáték zárta.

Kéri Barnabás

„Szeged Nemzetközi Kapcsolataiért” emlékérem

Bor Zsolt akadémikusnak

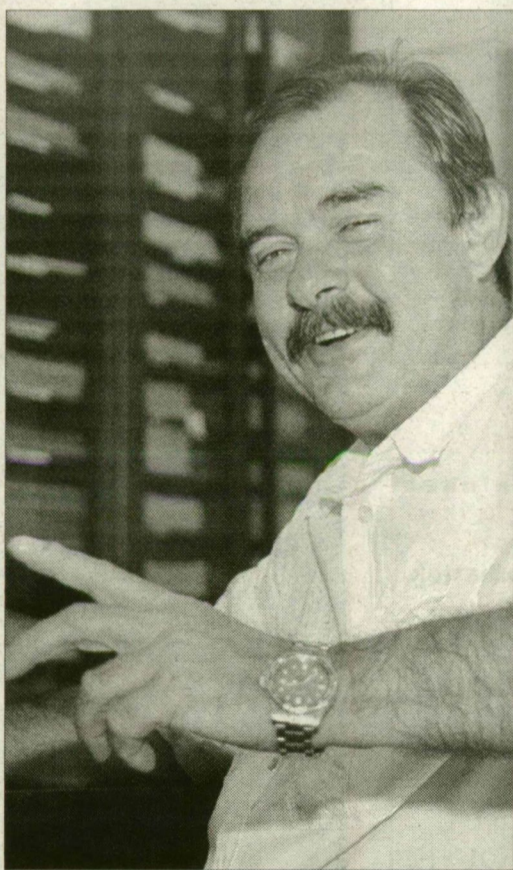
Az az elismerés ösztönzi az embert a legjobban, amelyet a szűkebb hazájától kap – mondja Bor Zsolt akadémikus. A lézerfizikai kutatási eredményeivel önmagának nemzetközi szakmai rangot és az országnak is reputációt szerzett tudós az általa vezetett Optikai és Kvantumelektronikai Tanszék (Szegedi Tudományegyetem) a tudományos világban számotartott lézerfizikai kutatóhelyé és iskolává fejlesztette, ahonnan számos kiváló kutató viszi Magyarországot, Szeged és az egyetem hírére.

– Bár most az Egyesült Államokból érkezett haza, úgy tudom, külföldi kutatói karrierje Németországban kezdődött.

– Szerencsém volt, mert a német társadalom már akkor, a hetvenes években és azóta is olyan, hogy a tehetséges, szorgalmas, alkotásra képes embereket, azokat, akik értenek valamihez, függetlenül attól, hogy fizikusok vagy éppen sakkozók – magasra értékeli. Eredetileg egy ösztöndíjjal kerültem ki Göttingenbe, és mivel az első évi ténykedésem eléggé sikeresnek bizonyult, megszakításokkal hat évet töltöttem ott lézerfizikai kutatásokkal. Mivel az idők során másokat is sikerült magammal vinnem, kiváló kollégákat, akik egyébként azóta valóban fényes tudományos karriert futottak be, mint Rácz Béla, Szabó Gábor, Szatmári Sándor, elmondhatom, hogy a fizikusoknak ott valóban sikerült Szeged reputációját megcsinálni. Amikor úgy a harmadik szegedi kutató „kipróbálását” javasoltam, a főnököm azt mondta: Szeged bizonyára nem egy feneketlen forrása a tehetségeknek... Aztán belátta, ha nem is feneketlen, azért elég bő forrás.

– Vázlatosan át lehet tekinteni, hol-merre sikerült megjegyeznie azóta Szeged nevét?

– A kilencvenes évek közepén elkeveredtem a texasi Houstonba, a Rice egyetemre, ahol államközi szerződés alapján dolgozhattam és az erre hivatott tudományos testület éves kongresszusai beszámolójában, amely az elnök elé kerül, a mi együttműködésünket jellemezték a legsikeresebbnek. Elmondom – talán megmutat valamit abból, mi a haszna, hogy a magyar tudósok járják a világot –, hogy a Rice egyik tehetséges hallgatója, aki a világon bárhol „bevélt” ösztöndíjat nyert, a szegedi egyetemet, a mi tanszékünket választotta. Ha hallott is volna valaha Szegedről, akkor sem jut eszébe idejönni, ment volna inkább Oxfordba. Csakhogy ő személyesen ismert bennünket... Nos, vissza a vázlatához! Azt hiszem, San Diegóban is megjegyezték Szeged nevét, ott a korábbiaktól eltérő közegben, egy high-tech cég kutatási-fejlesztési részlegében dolgoztam. Most pedig Irvine-ban, Los Angeles-től egy kicsit délre, szintén egy csúcstechnológiai vállalkozás kutatási-fejlesztési osztályán gyártunk lézereket – szemészeti célokra. A részleg vezetője Juhász Tibor, akivel '94-ben kezdtek el Irvine-ban a kutatásokat, s aki rajtam kívül sok más magyar szakemberrel dolgozik a cégnél. Kicsi a világ...

A szűkebb haza elismerése nagyobb teljesítményre ösztönöz (Fotó: Schmidt Andrea)

– Hol van leginkább otthon benne?

– Ez nem kérdés! Mindenütt jól érzem magam, de sose jutott eszembe, hogy ottragadhatnék valahol... A kutató olyan ember, aki nem egyszerűen a pénzért dolgozik, hanem mert szenvedélyesen érdekli, amit csinál. Az elismerés persze jólesik, különösen a szélesebb környezet figyelmére. Pro Urbe-díjat kaptam már Szegedtől... Sose felejttem el, hogy Szőkefalvi-Nagy Béla professzor úr, aki különleges egyéniség, őszinte ember, kiváló tudós matematikus volt, számos magas kitüntetést kapott, külföldi egyetemek díszdoktora, akadémiai tiszteleti tagja volt, mégis azt mondta, amikor Szeged díszpolgára lett, hogy a sok közül két kitüntetésére a legbüszkébb: a Lomonoszov-díjra, amiről ugyebár tudjuk, hogy szakmabeliek, a szovjet matematikusok ítélték oda, akiknek olyan híruk voltak a világban, mint a sakkozók... És a szegedi díszpolgárságra, mert ezt az övéitől kapta. Otthon – Szegeden vagyok. És ezt a jó érzést fokozza a város elismerése.

Sulyok Erzsébet

Lékó Péter sakknagymesternek

A szegedi sportolók közül Lékó Pétert ismerik legjobban a világon. (Fotó: Miskolczi Róbert)

A sportbarátok közül többen csak így emlegetik a Tisza-parti sakknagymestert, Lékó Pétert: Szeged büszkesége. A huszonegy éves kiválóságot a világ legjobb játékosai között tartják számon. Jelenleg a nemzetközi ranglistán az ötödik helyet foglalja el. A nagymenők között még mindig ő számít a legfiatalabb versenyzőnek, így a szakemberek fényes jövőt jósolnak neki. Lékó Péter révén Szeged nevét az egész világon megismerték. Többen arra számítottak, a sikerek hatására elhagyja a várost. Nyilatkozataiban már többször kijelentette: ragaszkodik Szegedhez, hiszen ideális körülmények között tud felkészülni a versenyekre. Egy éve házasodott össze az örmény származású Szofi Petroszjannal. Feleségének édesapja azóta a megyeszékhelyen él, az egykori kiváló sakkozó és sikeres edző vejének, Péternek a szakmai munkáját irányítja.

– Ha valaki járt már Lékó Péter lakásában, annak nem volt nehéz észrevenni a rengeteg kupát, emlékérmeket, oklevelet. Szombaton újabb elismeréssel gyarapodott, ezt most kivételesen nem egy megnyert

verseny után nyújtották át. Különlegességnek számít ez az elismerés: a „Szeged nemzetközi kapcsolataiért” kapott emlékérem? – kérdeztem a sakkozótól.

– Nagyon! Hetekkel ezelőtt értesítettek először arról, hogy meghívást kapok az Európa-fesztiválra. Örömmel vettem az invitálást. Néhány perc múlva azonban kiderült, hogy nem csak mint néző számítanak reám, hanem egy kitüntetést vehetek majd át. Hatalmas megtiszteltetés ez. Megmondom őszintén, nagyon meghatódtam, amikor átvettem az emlékérmeket.

– Éppen a Délmagyarország írta le először, hogy Szeged utazó nagykövetének szerepét tölti be. Bejárta a világot, sok-sok országban versenyzett. Mennyire ismerik a városunkat?

– Fiatalon, tizenévesen kezdtem el versenyezni. Az első időszakban mindig megkérdezték, hogy hol található Szeged? Mostanra nagyot változott a helyzet. A sakkbán járatosak tudják, hogy szegedi vagyok, elég sok információval rendelkeznek a városról. Büszke vagyok arra, hogy itt élhetek, és sakkozóként örömet és sikereket szerezhetek a helyi embereknek.

– Érdekes, hogy feleségének a szülei is Szegedre költöztek.

– Évekkel ezelőtt kezdtem kialakítani a szakmai stábot. Először a kubai származású Amador Rodriguez, majd az orosz származású Arthur Jusupov került be a csapatomba. Az első időszakban főként külföldön gyakoroltunk. Egy idő után elengedhetetlené vált, hogy ők Szegedre jöjjenek. Mindkét trénerem, amikor megismerte a várost, amely teljesen elvárásolta őket, beleszerettek. Imádnak és szeretnek hozzám jönni. Ugyanez történt Szofi szüleiével is. Feleségem annyi szépet mesélt az itteni életéről, hogy Németországból elköltöztek. Ez számomra jött a legjobban, hiszen így Arshak Petroszjan, az örmény válogatott szövetségi kapitánya irányítja a munkámat, vele minden nap tréningezhetek.

– Úgy tudom, a beszélgetésünk előtt is gyakoroltak. Újabb külföldi tornán vesz részt?

– Hetek óta rengeteget edzünk, különböző partikat elemzünk. Egy hosszabb versenymentes időszakon vagyunk túl, és ezt nem pihenéssel töltöttük. Az elkövetkező időszakban felgyorsulnak az események, október 12-én kezdődik a csapat-világbajnokság. A minél sikeresebb szereplés érdekében október 1-jétől Szegeden edzőtáborozik majd a magyar válogatott. Ilyenre nagyon régen nem volt példa, remélem, jó hatással lesz ez az összetartás az együttesre.

– Nem lesz nagyon fiatal a gárda?

– Sajnos többen lemondták a szereplést, így mellettem csupa-csupa tinikori játékos ül majd asztalhoz. Ők is jó sakkozók, és mindannyian bizonyítani szeretnének. Ez akár jó hatással is lehet a nemzeti együttesre, képesek lehetünk a meglepetésre.

Süli Róbert